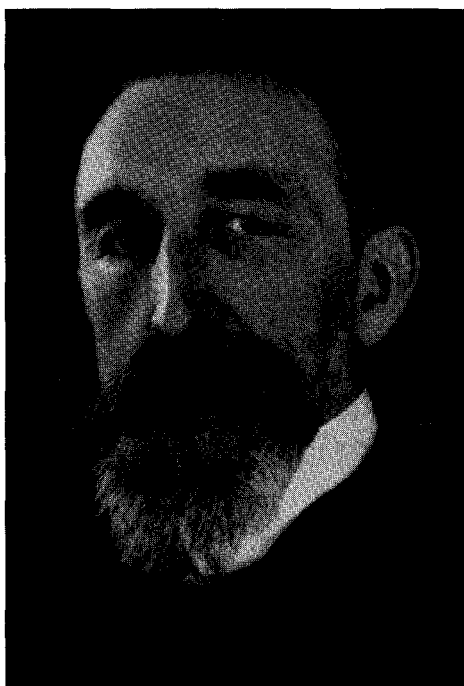

JULES SIMON (1881-1952)

1924

Simon, Constant, Fernand, Marie, Jules, werd geboren te Mechelen op 20 oktober 1881. Hij volbracht zijn middelbare studiën te Mechelen, zijn hogere studiën aan de Universiteit te Brussel, alwaar hij promoveerde tot doctor in de Rechten. Na een paar jaren praktijk als advocaat aan de balie te Brussel, werd hij op 19 juni 1910 benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Leuven. Aldaar werd hij beproefd door de gruwelen van de oorlog van 1914; zijn woning

ging in de vlammen op tijdens de vernieling van deze universiteitsstad, terwijl hijzelf met veel moeite zijn leven kon redden.

Na het einde van de eerste wereldoorlog werd hij tot rechter benoemd in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, waar hij met veel gezag van 1927 af het ambt van ondervoorzitter waarnam. In 1932 werd hij raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel, waar hij op 22 maart 1941 verkozen werd tot Kamervoorzitter. In december 1942, ingevolge zijn weigering het verbod van de bezettende overheid in acht te nemen — verbod dat een onduidbare inmening was in de prerogatieven en de onafhankelijkheid van de magistratuur — werd hij niettegenstaande zijn ziekelijke toestand door de vijand aangehouden tegelijk met zijn twee

assessoren, naar aanleiding van het uitspreken van een arrest, dat een besluit van de bezettende overheid, betreffende de grote agglomeraties, onwettelijk had verklaard.

In 1946 werd hij tot raadsheer in het Hof van Verbreking benoemd; deze hoge functie in de magistratuur nam hij waar tot aan zijn overlijden.

De karakter- en gewetensvolle wijze, waarop hij deze diverse gerechtelijke ambten heeft vervuld en de grondige ervaring van het recht, die hij daardoor verwierf, hebben hem niet belet zich aan andere werkzaamheden te wijden. Hij is de gewaardeerde schrijver van verhandelingen over het gerechtelijk sekwestre, de gerechtelijke raadsman en de testamentaire uitvoerder.

Geboren te Mechelen, was het voor hem een aangewezen taak het archief van

de „Groote Raad” te doorzoeken. De vrucht van deze opzoekingen was een studie gewijd aan „Les arrêstistes du Grand Conseil de Malines”. Hij stelde een zeer bijzonder belang in het oude recht, van kracht in onze provinciën. Wegens zijn geleerde ervaring op dit stuk werd hij geroepen tot het ambt van secretaris, later van voorzitter van de Koninklijke Commissie voor de publikatie van de oude wetten en verordeningen van België.

Het wekt dan ook geen verwondering dat wegens deze rijke ervaring inzake het vigerende en het oude recht, zijn grote werkkraft en zijn wetenschappelijke scholing de bevoegde overheid op hem een beroep heeft gedaan toen, bij de vervlaamsing van de Gentse Universiteit, een nieuw kader van hoogleraren diende aangesteld te worden.

Naast eminente collegae, zoals de HH. professoren L. Fredericq, A. Kluyskens, N. Gunzburg e.a., werd hij bij K.B. dd. 15 november 1924 belast met het geven in de Nederlandse taal, in de Faculteit der Rechten van de Universiteit te Gent, van de belangrijke cursussen van Strafrecht en van Strafvordering. Hij volgde als dusdanig Professor De Pelsmaecker op, die van deze leergangen ontlast werd. Bij K.B. dd. 1 september 1932 werd hij, buiten zijn overige bevoegdheden, belast met de praktische oefeningen behorende bij de cursus in het strafrecht en de strafvordering.

Bij K.B. dd. 21 november 1932 werd hij bevorderd met de ererang van gewoon hoogleraar. Bij K.B. dd. 6 juni 1939 werd hij met ingang van 1 oktober 1936 tot gewoon hoogleraar bevorderd.

Deel uitmakend van de eerste phalanx van professoren die, na de vervlaamsing van de Gentse Alma Mater, belast werd met de vorming in eigen taal van de nieuwe generaties van juristen, heeft Professor Simon deze taak met toewijding en voornaamheid vervuld, vol begrip voor de studentikoze mentaliteit zijner leerlingen en blijk gevend jegens hen van een oprechte sympathie en een onuitputtelijke goedheid. De vervlaamsing van de Universiteit, gepaard met de vervlaamsing van het gerecht, doorgevoerd bij de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, deed de ernstige leemte aanvoelen van de ontstentenis van juridische werken over ons Belgisch recht in de Nederlandse taal. Wat het strafrecht en de criminele procedure betreft, heeft Professor Simon deze leemte op voortreffelijke wijze aangevuld. Ten behoeve van zijn studenten en van de rechtspractici in het algemeen liet hij zijn voortreffelijk „Handboek van Belgisch Strafrecht” verschijnen, gevolgd door zijn zeer uitgebreid en gezagvol „Handboek van Belgisch Strafprocesrecht”. Aldus is hij een der voorname en geleerde grondleggers geweest van de nederlandstalige strafrechtsleer in ons land.

Terzelfdertijd heeft hij op de meest verdienstelijke wijze een andere leemte aangevuld door, in samenwerking met de toenmalige raadsheer in het Hof van beroep te Brussel, De Beus, het ontbrekende en nochtans onontbeerlijk werk-instrument aan de juristen van het Vlaamse land te verstrekken, nl. de nederlandstalige codices : Belgische Strafwetten, het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Koophandel. Een verdiende erkentelijkheid blijft hem daarvoor verschuldigd.

Een andere reden tot overgrote dankbaarheid zijn de merkwaardige verdiensten van Professor Simon bij de stichting en de leiding van de School voor Criminologie, gehecht aan de Rechtsfaculteit van de Rijksuniversiteit te Gent.

Wegens zijn wetenschappelijke arbeid op het gebied van het strafrecht, zijn ervaring als magistraat, zijn contact met de buitenlandse geleerden in de talrijke internationale congressen, waarvan hij een trouwe en gezagsvolle deelnemer was, evenals zijn didactische ondervinding bij het doceren van de basiscursussen in zake strafrecht deden hem de noodzakelijkheid aanvoelen aan de studenten en aan zekere afgestudeerden de gelegenheid te geven enerzijds een specialisatie, anderzijds een vervollediging van hun wetenschappelijke kennis te bekomen in het kader van een universitair criminologisch instituut.

In samenwerking met Professor N. Gunzburg, te dien tijde deken van de Rechtsfaculteit, en na het indienen door laatstgenoemde op 19 december 1936 van een voorstel, goedgekeurd door de Rechtsfaculteit en de academische overheden, werd bij K.B. dd. 10 mei 1938 bij de Rijksuniversiteit te Gent — gelijktijdig bij de Rijksuniversiteit te Luik, in navolging van de Vrije Universiteit te Brussel en de Katholieke Universiteit te Leuven — een School voor Criminologie opgericht.

Professor Simon werd tot eerste voorzitter van het nieuw instituut verkozen, dat onder zijn voorzitterschap, afgewisseld met dat van Professor Gunzburg, een gewaardeerd vertrek en een vruchtbare bloei heeft gekend. Talrijke magistraten van het Vlaamse land, praktiserende advocaten, leden van de koloniale magistratuur, wetsgeneesheren, sommige politiecommissarissen en officieren van de rijkswacht hebben er hun wetenschappelijke vorming en specialisatie komen verwerven.

Professor Simon, die lid was van talrijke wetenschappelijke genootschappen, zoals de Unie voor Strafrecht, verleende zijn gewaardeerde medewerking aan talrijke strafrechterlijke of criminologische tijdschriften, zoals „La Revue de droit pénal et de criminologie”, waar hij directeur was van het redactiecomité. Hij collaboreerde tevens op zeer aanzienlijke wijze aan de „Pasicrisie belge” en de „Pandectes périodiques”, terwijl in de „Répertoire pratique du droit belge” zeer uitgediepte en belangrijke verhandelingen verschenen, nl. onder de trefwoorden van „Abus de confiance”, „Appel en matière répressive”, „Commission rogatoire”, „Conseil judiciaire”, „Contrefaçon des sceaux de l’État, des billets de banque, effets publics, monnaies” en vooral zijn uitgebreide studie over „Procédure pénale”. In het bekende verzamelwerk der „Nouvelles” publiceerde hij een verhandeling over „Le pourvoi en cassation en matière répressive”.

Tijdens de academische jaren 1947-48 en 1948-49 werd hij verkozen tot deken van de Rechtsgeleerde Faculteit, ambt dat hij met de hem eigen voornaamheid, gepaard aan zijn traditionele eenvoud en goedheid, heeft waargenomen.

Bij K.B. dd. 29 december 1951 werd Professor Simon met ingang van 20 oktober 1951 tot het emeritaat toegelaten. Nauwelijks een jaar later overleed hij te Elsene (Brussel) op 23 augustus 1952.

Hij was drager van verschillende hoge eretekens in de Nationale Orden : Ridder

in de Leopoldsorde (1927), Officier in de Kroonorde (1934), Officier in de Leopoldsorde (1937), Commandeur in de Kroonorde (1938), Commandeur in de Leopoldsorde (1944), Groot Officier in de Kroonorde (1950).

C. J. VANHOUDT.

PUBLIKATIES VAN JULES SIMON

IN BOEKVORM

Handboek van het Belgisch Strafrecht. Brussel, 1943; 2e druk, 1947.

Strafvordering, Handboek van het Belgisch Strafprocesrecht. 2 delen, Brussel, 1949.

Verhandelingen, verschenen in de *Répertoire pratique du droit belge*. Sub verbis: „Abus de confiance”, — „Appel en matière répressive”, — „Commission rogatoire”, — „Conseil judiciaire”, — „Contrefaçon des sceaux de l'État, des billets de banque, effets publics, monnaies”, — „Procédure pénale”.

Verhandeling, verschenen in *Les Nouvelles*. Verbo: „Pourvoi en cassation en matière répressive”. Codices van: „Belgische Strafwetten: Strafwetboek, Wetboek van Strafvordering en Bijkomende Wetten” — „Burgerlijk Wetboek” — „Wetboek van Koophandel” (met P. DE BEUS).

BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Solution transactionnelle d'un conflit entre la juridiction civile et la juridiction ecclésiastique sous Philippe le Bon (1448). Bulletin de la Commission royale des Anciennes lois et ordonnances de Belgique, 1924-25.

Poursuites répressives contre des lois devant la Cour spirituelle de Nivelles. Bulletin Comm. royale des Anc. lois et ordonnances de Belgique, vol. XII, 1928.

La Charte de Desteldonck, Sleydinghe et Lovendegem. Bull. Comm. royale des Anc. lois et ordonnances de Belgique, t. XIII, 1929.

Over den invloed van het gewijsde in de straffvordering op de burgerlijke vordering. Rechtskundig Tijdschrift voor België, nr. maart-april 1930.

Les délits contre les bonnes mœurs par le moyen de la presse. Pensiero giuridico penale, 1931-32.

De quelles manières pourrait-on obtenir une meilleure spécialisation du juge pénal? Verslag aan de Unie voor Strafrecht en aan het Internationaal Congres voor strafrechtelijke wetenschappen te Palermo. Rev. dr. pén. et de crim., blz. 1029 e.v., 1931.

La prescription de l'action civile dirigée contre les auteurs de vols d'éclairage, d'eau et d'électricité. Pand. pér., 1931-32.

Le consentement de la victime justifie-t-il les lésions corporelles? Rev. dr. pén. et crim., blz. 457, 1931-32.

L'immunité pénale des travaux scientifiques. Il Pensiero giuridico penale, 1934-35.

La stérilisation dans le système pénal moderne. La nuova Legislazione Italiana.

Over de VIe Conferentie voor de Unificatie van het Strafrecht. Rechtskundig Weekblad, 27 oct. 1935.

Trois grandes figures de la science pénitentiaire belge: Philippe Vilain XIII, Edouard Ducpétiaux et Adolphe Prins. Revue internation. de doctrine et de législation comparée, Boukarest, 1938.

Les testaments chirographaires de Nivelles. Bull. Comm. royale Anc. lois et ordonnances de Belgique, 1947-48.

Un cas intéressant de délit manqué. Rev. dr. pén. et crim., blz. 673 e.v., 1949-50.

Encore un cas intéressant de délit manqué. Rev. dr. pén. et crim., blz. 136, 1950-51.

Arrestation de l'official de Cambrai au sujet de l'authenticité d'un vignet de notaire (24 mars 1423). Bull. Comm. royale Anc. lois et ord., t. XVIII, II, 1951.